

CEIDA
CENTRO DE EXTENSIÓN
UNIVERSITARIA E DIVULGACIÓN
AMBIENTAL DE GALICIA

GOBIERNO
DE ESPAÑA

MINISTERIO
DE AGRICULTURA, ALIMENTACIÓN
Y MEDIO AMBIENTE

NO SEU LUGAR

Campaña de prevención e control
das especies exóticas invasoras nas
Reservas de Biosfera de Galicia

(co apoio da Fundación Biodiversidad, do Ministerio de Agricultura, Alimentación y Medio Ambiente)

XUNTA
DE GALICIA

UNIVERSIDADE DA CORUÑA

Concello de Oleiros

CEIDA
CENTRO DE EXTENSIÓN
UNIVERSITARIA E DIVULGACIÓN
AMBIENTAL DE GALICIA

GOBIERNO
DE ESPAÑA

MINISTERIO
DE AGRICULTURA, ALIMENTACIÓN
Y MEDIO AMBIENTE

Fundación Biodiversidad

CEIDA – Centro de Extensión Universitaria e Divulgación Ambiental de Galicia

**XUNTA
DE GALICIA**

UNIVERSIDADE DA CORUÑA

Concello de **Oleiros**

CEIDA
CENTRO DE EXTENSIÓN
UNIVERSITARIA E DIVULGACIÓN
AMBIENTAL DE GALICIA

GOBIERNO
DE ESPAÑA

MINISTERIO
DE AGRICULTURA, ALIMENTACIÓN
Y MEDIO AMBIENTE

Reserva de Biosfera Mariñas Coruñesas e Terras do Mandeo

XUNTA
DE GALICIA

UNIVERSIDADE DA CORUÑA

Concello de Oleiros

Reserva de Biosfera Transfronteiriza Gerês – Xurés

Baixa Limia

Serra Laboreiro

Fuente de información: UNESCO. Comité Español del Programa MaB. 2009
Instituto Geográfico Nacional

- Data de declaración:
27 de maio de 2009
- Composta por:
 - 12 concellos: 6 concellos en Galicia (*) e 5 en Portugal
 - 330.874 ha
 - 10.124 habitantes en España e 66.177 en Portugal

XUNTA
DE GALICIA

**(*)Lobios, Entrimo, Muiños, Calvos
de Randín, Lobeira e Bande**

CEIDA

CENTRO DE EXTENSIÓN
UNIVERSITARIA E DIVULGACIÓN
AMBIENTAL DE GALICIA

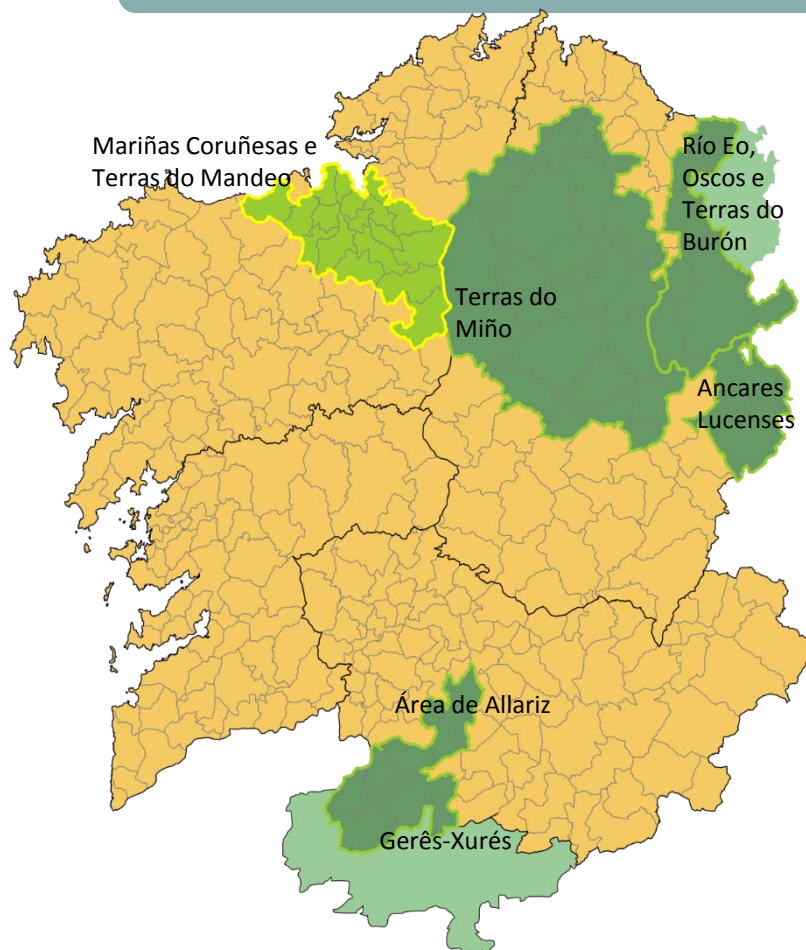
GOBIERNO
DE ESPAÑA

MINISTERIO
DE AGRICULTURA, ALIMENTACIÓN
Y MEDIO AMBIENTE

Fundación Biodiversidad

RESERVAS DE BIOSFERA DE GALICIA

**Galicia: 6
Reservas de
Biosfera**

**Rede Galega de
Reservas de Biosfera**

XUNTA
DE GALICIA

UNIVERSIDADE DA CORUÑA

Concello de

Oleiros

CEIDA
CENTRO DE EXTENSIÓN
UNIVERSITARIA E DIVULGACIÓN
AMBIENTAL DE GALICIA

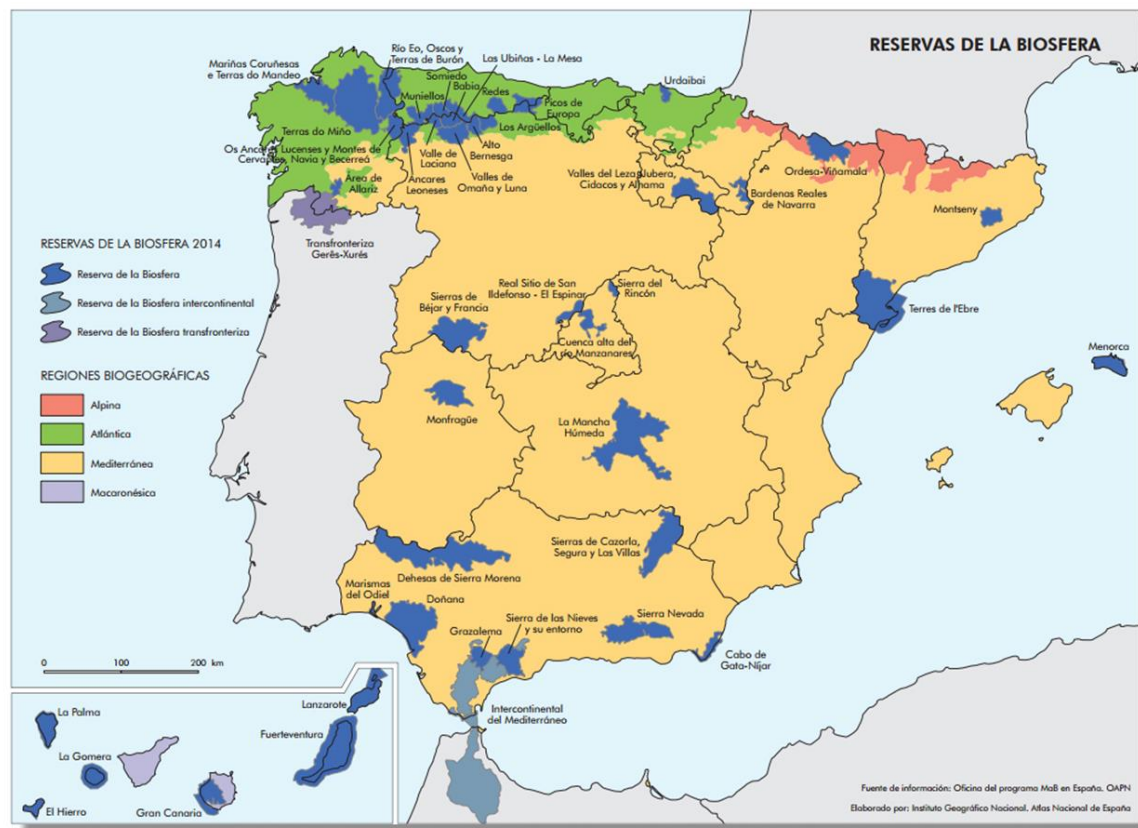
GOBIERNO
DE ESPAÑA

MINISTERIO
DE AGRICULTURA, ALIMENTACIÓN
Y MEDIO AMBIENTE

Fundación Biodiversidad

RESERVAS DE BIOSFERA EN ESPAÑA

España:
48
Reservas de
Biosfera

**XUNTA
DE GALICIA**

UNIVERSIDADE DA CORUÑA

Concello de Oleiros

CEIDA
CENTRO DE EXTENSIÓN
UNIVERSITARIA E DIVULGACIÓN
AMBIENTAL DE GALICIA

GOBIERNO
DE ESPAÑA

MINISTERIO
DE AGRICULTURA, ALIMENTACIÓN
Y MEDIO AMBIENTE

Fundación Biodiversidad

AS RESERVAS DE BIOSFERA

Programa Man and Biosphere (MaB) - UNESCO

669 Reservas

120 Países

**XUNTA
DE GALICIA**

UNIVERSIDADE DA CORUÑA

Concello de

Oleiros

AS RESERVAS DE BIOSFERA

Programa Man and Biosphere (MaB) - UNESCO

Áreas
protexidas

Identifican:
Espazos
representativos

Obxectivo:
Compatibilizar
conservación e
desenvolvemento
socioeconómico

Necesidades:
Zonificación,
Plan de Xestión
e Órgano Xestor

CEIDA
CENTRO DE EXTENSIÓN
UNIVERSITARIA E DIVULGACIÓN
AMBIENTAL DE GALICIA

GOBIERNO
DE ESPAÑA

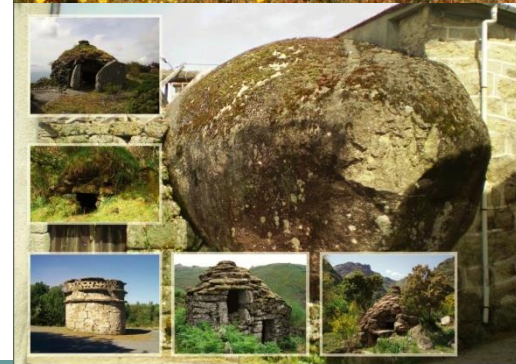
MINISTERIO
DE AGRICULTURA, ALIMENTACIÓN
Y MEDIO AMBIENTE

Fundación Biodiversidad

ESTRUTURA

Zona Núcleo:	A menos alterada polo home A atención céntrase na conservación
Zona Tampón:	As actuacións do home son parte da paisaxe Promóvense usos tradicionais dos recursos, actividades educativas, formativas e turísticas
Zona de Transición:	Asentamento das poboacións Motor do desenvolvemento socio- económico

**XUNTA
DE GALICIA**

UNIVERSIDADE DA CORUÑA

Concello de

Oleiros

FUNCIÓNS

3 funcións principais	Integración das función	Participación da poboación
✓ Conservación da biodiversidade e diversidade cultural ✓ Desenvolvemento social e económico ✓ Soporte á experimentación, investigación, formación, educación e comunicación	✓ As zonas ben conservadas aumentan o valor do territorio ✓ As boas prácticas nas actividades económicas contribúen á conservación dos recursos naturais	✓ Imprescindible a participación da poboación e o seu compromiso coa reserva Imprescindible!

CEIDA
CENTRO DE EXTENSIÓN
UNIVERSITARIA E DIVULGACIÓN
AMBIENTAL DE GALICIA

GOBIERNO
DE ESPAÑA

MINISTERIO
DE AGRICULTURA, ALIMENTACIÓN
Y MEDIO AMBIENTE

Programa de Seguimento Fenolóxico

FENOLOXÍA

Ciencia que estuda os fenómenos biolóxicos que se repiten periódicamente de acordo aos ritmos estacionais.

Teñen relación co clima e co curso anual do tempo atmosférico nun determinado lugar.

XUNTA
DE GALICIA

UNIVERSIDADE DA CORUÑA

Concello de Oleiros

CEIDA
CENTRO DE EXTENSIÓN
UNIVERSITARIA E DIVULGACIÓN
AMBIENTAL DE GALICIA

GOBIERNO
DE ESPAÑA

MINISTERIO
DE AGRICULTURA, ALIMENTACIÓN
Y MEDIO AMBIENTE

Fundación Biodiversidad

E hoxe
De q

¿Salar?

XUNTA
DE GALICIA

UNIVERSIDADE DA CORUÑA

Concello de Oleiros

CEIDA
CENTRO DE EXTENSIÓN
UNIVERSITARIA E DIVULGACIÓN
AMBIENTAL DE GALICIA

GOBIERNO
DE ESPAÑA

MINISTERIO
DE AGRICULTURA, ALIMENTACIÓN
Y MEDIO AMBIENTE

Fundación Biodiversidad

Hoxe imos a falar das especies
exóticas invasoras

NO SEU LUGAR

Campaña de prevención e control
das especies exóticas invasoras nas
Reservas de Biosfera de Galicia

XUNTA
DE GALICIA

UNIVERSIDADE DA CORUÑA

Concello de

Oleiros

ESPECIE AUTÓCTONA

- Seres vivos orixinarios dun hábitat determinado
- Adaptados ao ecosistema no que habitan
- Favorecen o equilibrio entre os habitantes e o ecosistema

ESPECIE FORÁNEA

- Non nativa do lugar no que aparece
- Accidental ou deliberadamente transportados a unha nova ubicación polas actividades humanas

ESPECIE EXÓTICA INVASORA

- Non nativa do lugar no que aparece
- Accidental ou deliberadamente transportados a unha nova ubicación polas actividades humanas
- Ameaza as especies autóctonas e o equilibrio nos ecosistemas

Cómo afectan as especies exóticas invasoras á diversidade biolóxica?

- Producen cambios importantes na composición, estrutura e procesos dos ecosistemas naturais
- Poñen en perigo a diversidade biolóxica autóctona:
 - Diversidade de especies
 - Diversidade dentro das poboacións
 - Diversidade de ecosistemas

Cómo chegan as especies exóticas invasoras?

As especies son transportadas polos seres humanos dende a súa rexión nativa

O transporte pode ser:

Intencionado

- Producción de alimentos
- Madeira
- Mellora do solo
- Xardinería
- Mascotas liberadas no medio

Accidental

- Rutas de comunicación
- Cargamentos de produtos agrícolas
- Polizóns en transportes de mercadorías
- Descarga de augas de lastre nos portos ...

Que problemas causan?

Problemas ecolóxicos

- Modifica a abundancia de especies
- Extinción de especies autóctonas
- Modificación da paisaxe
- Producción de sustancias tóxicas
- Hibridación con especies autóctonas
- Modificación das relacións nos ecosistemas

Problemas económicos

- Plagas
- Enfermedades en especies autóctonas
- Costes de control e erradicación

Problemas de saúde

- Introducción de enfermedades exóticas

CEIDA
CENTRO DE EXTENSIÓN
UNIVERSITARIA E DIVULGACIÓN
AMBIENTAL DE GALICIA

GOBIERNO
DE ESPAÑA

MINISTERIO
DE AGRICULTURA, ALIMENTACIÓN
Y MEDIO AMBIENTE

Coñeces algunha no voso territorio?

XUNTA
DE GALICIA

UNIVERSIDADE DA CORUÑA

Concello de Oleiros

CEIDA
CENTRO DE EXTENSIÓN
UNIVERSITARIA E DIVULGACIÓN
AMBIENTAL DE GALICIA

GOBIERNO
DE ESPAÑA

MINISTERIO
DE AGRICULTURA, ALIMENTACIÓN
Y MEDIO AMBIENTE

Fundación Biodiversidad

RESUMINDO...

...Si sacas a las especies de su hogar, pueden acabar invadiendo el tuyo..

...If you take the species out of their original range they may end invading your home..

XUNTA
DE GALICIA

UNIVERSIDADE DA CORUÑA

Concello de Oleiros

CEIDA
CENTRO DE EXTENSIÓN
UNIVERSITARIA E DIVULGACIÓN
AMBIENTAL DE GALICIA

GOBIERNO
DE ESPAÑA

MINISTERIO
DE AGRICULTURA, ALIMENTACIÓN
Y MEDIO AMBIENTE

Fundación Biodiversidad

Agora imos xogar...

**XUNTA
DE GALICIA**

UNIVERSIDADE DA CORUÑA

Concello de **Oleiros**

CEIDA
CENTRO DE EXTENSIÓN
UNIVERSITARIA E DIVULGACIÓN
AMBIENTAL DE GALICIA

GOBIERNO
DE ESPAÑA

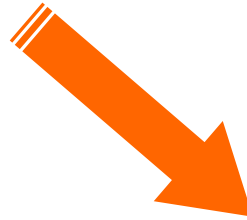
MINISTERIO
DE AGRICULTURA, ALIMENTACIÓN
Y MEDIO AMBIENTE

Fundación Biodiversidad

HERBA DA PAMPA

TOXO

**REXIÓN
PAMPEANA
E PATAGONIA**

FEO DE PRAIA

**XUNTA
DE GALICIA**

UNIVERSIDADE DA CORUÑA

Concello de **Oleiros**

CEIDA
CENTRO DE EXTENSIÓN
UNIVERSITARIA E DIVULGACIÓN
AMBIENTAL DE GALICIA

GOBIERNO
DE ESPAÑA

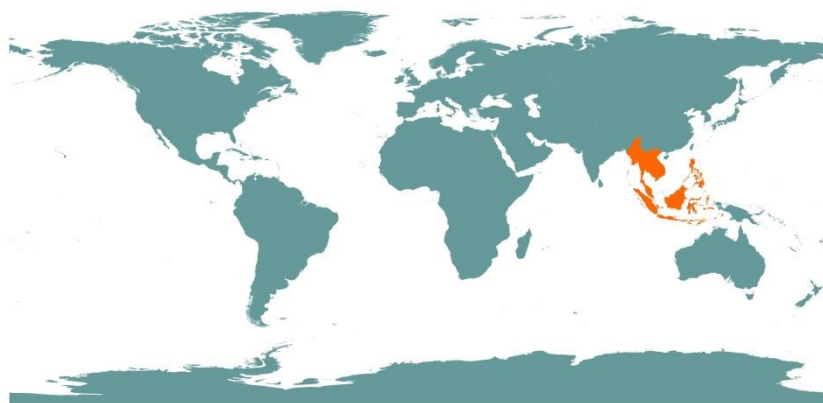
MINISTERIO
DE AGRICULTURA, ALIMENTACIÓN
Y MEDIO AMBIENTE

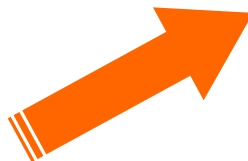
Fundación Biodiversidad

VESPA ASIÁTICA

**SUESTE
ASIÁTICO**

ABELLA

VESPA AUTÓCTONA

**XUNTA
DE GALICIA**

UNIVERSIDADE DA CORUÑA

Concello de

Oleiros

CEIDA
CENTRO DE EXTENSIÓN
UNIVERSITARIA E DIVULGACIÓN
AMBIENTAL DE GALICIA

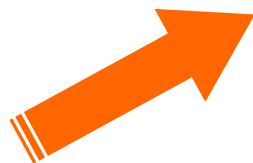
GOBIERNO
DE ESPAÑA

MINISTERIO
DE AGRICULTURA, ALIMENTACIÓN
Y MEDIO AMBIENTE

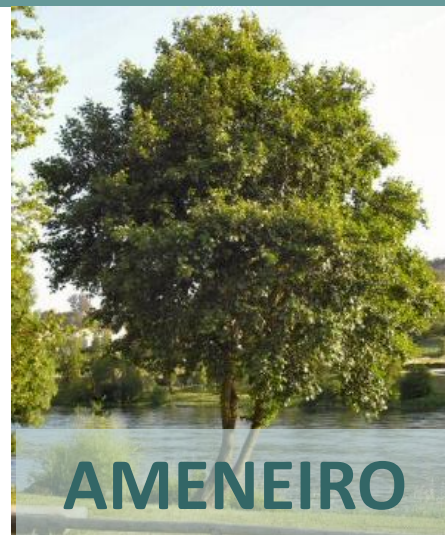

Fundación Biodiversidad

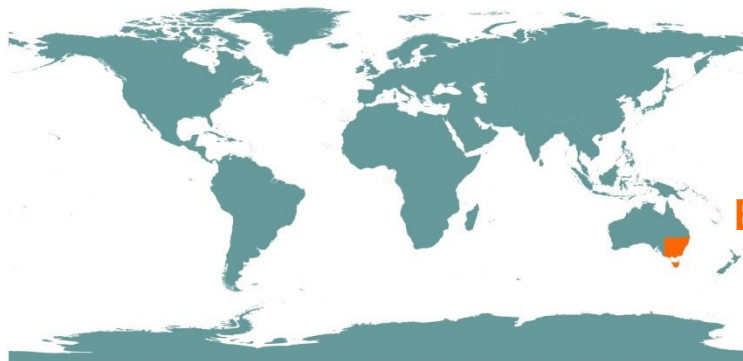
MIMOSA

AMENEIRO

FREIXO

**SUESTE DE
AUSTRALIA
E TASMANIA**

**XUNTA
DE GALICIA**

UNIVERSIDADE DA CORUÑA

Concello de

Oleiros

CEIDA
CENTRO DE EXTENSIÓN
UNIVERSITARIA E DIVULGACIÓN
AMBIENTAL DE GALICIA

GOBIERNO
DE ESPAÑA

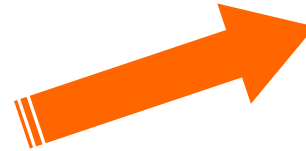
MINISTERIO
DE AGRICULTURA, ALIMENTACIÓN
Y MEDIO AMBIENTE

Fundación Biodiversidad

CANGREXO AMERICANO

RÁ COMÚN

TROITA COMÚN

**NOROESTE DE MÉXICO
CENTRO E SUR DE
ESTADOS UNIDOS**

**XUNTA
DE GALICIA**

UNIVERSIDADE DA CORUÑA

Concello de Oleiros

CEIDA
CENTRO DE EXTENSIÓN
UNIVERSITARIA E DIVULGACIÓN
AMBIENTAL DE GALICIA

GOBIERNO
DE ESPAÑA

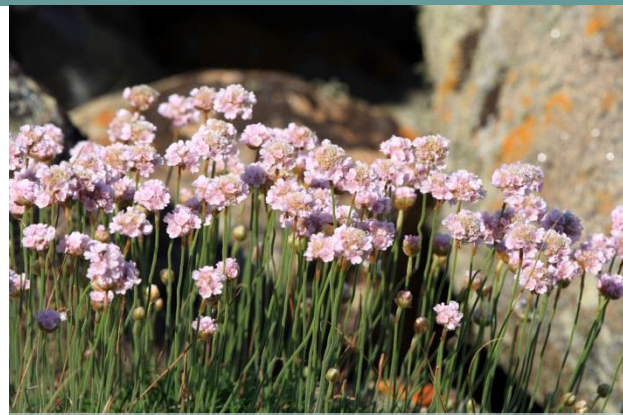
MINISTERIO
DE AGRICULTURA, ALIMENTACIÓN
Y MEDIO AMBIENTE

Fundación Biodiversidad

UÑA DE GATO

HERBA DE NAMORAR

PÍLLARA DAS DUNAS

SUDÁFRICA

**XUNTA
DE GALICIA**

UNIVERSIDADE DA CORUÑA

Concello de

Oleiros

CEIDA
CENTRO DE EXTENSIÓN
UNIVERSITARIA E DIVULGACIÓN
AMBIENTAL DE GALICIA

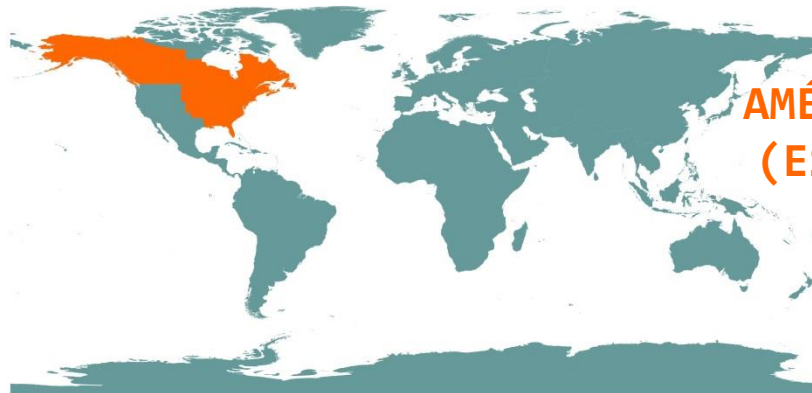
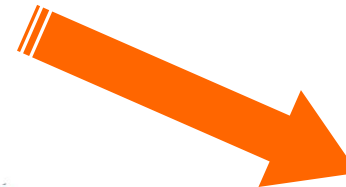

GOBIERNO
DE ESPAÑA

MINISTERIO
DE AGRICULTURA, ALIMENTACIÓN
Y MEDIO AMBIENTE

VISIÓN EUROPEO

**AMÉRICA DO NORTE
(ESTADOS UNIDOS
E CANADÁ)**

CORVO MARIÑO

**XUNTA
DE GALICIA**

UNIVERSIDADE DA CORUÑA

Concello de **Oleiros**

CEIDA
CENTRO DE EXTENSIÓN
UNIVERSITARIA E DIVULGACIÓN
AMBIENTAL DE GALICIA

GOBIERNO
DE ESPAÑA

MINISTERIO
DE AGRICULTURA, ALIMENTACIÓN
Y MEDIO AMBIENTE

Fundación Biodiversidad

E agora toca pensar...

- Coñecíades as especies exóticas invasoras das que falamos?
- Que especie vos chamou máis a atención?
- Que especie autóctona ameazada pola invasora vos chamou máis a atención?
- Que problema causado por unha especie exótica invasora vos chamou máis a atención?
- Que proporiádes vos para controlar a chegada destas especies?
- Cal credes que é a nosa responsabilidade?

XUNTA
DE GALICIA

UNIVERSIDADE DA CORUÑA

Concello de Oleiros

CEIDA
CENTRO DE EXTENSIÓN
UNIVERSITARIA E DIVULGACIÓN
AMBIENTAL DE GALICIA

GOBIERNO
DE ESPAÑA

MINISTERIO
DE AGRICULTURA, ALIMENTACIÓN
Y MEDIO AMBIENTE

Moitas grazas

www.ceida.org
ceida@ceida.org

**XUNTA
DE GALICIA**

UNIVERSIDADE DA CORUÑA

Concello de **Oleiros**